# RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

6. december 2001 *

I sag T-43/98,

**Emesa Sugar (Free Zone) NV**, Oranjestad (Aruba), ved avocat G. van der Wal, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

**Rådet for Den Europæiske Union** ved J. Huber og G. Houttuin, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af

**Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber** ved T. Van Rijn, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

* Processprog: nederlandsk.

**Kongeriget Spanien** ved M. López-Monís Gallego og R. Silva de Lapuerta, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

og

**Den Franske Republik** ved K. Rispal-Bellanger, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenienter,

angående en påstand om annullation af Rådets afgørelse 97/803/EF af 24. november 1997 om midtvejsrevision af Rådets afgørelse 91/482/EØF om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EFT L 329, s. 50),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. Azizi, og dommerne K. Lenaerts og M. Jaeger,

justitssekretær: fuldmægtig J. Plingers,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 15. maj 2001,

afsagt følgende

# Dom

## Relevante retsregler

1 Det bestemmes i EF-traktatens artikel 3, litra r) [efter ændring nu artikel 3, stk. 1, litra s), EF], at Fællesskabets virke indebærer associeringen af de oversøiske lande og territorier (OLT) »med henblik på at forøge samhandelen og på at fremme den økonomiske og sociale udvikling i fællesskab«.

2 Aruba hører til OLT.

3 Associeringen af disse lande og territorier med Fællesskabet er omhandlet i EF-traktatens fjerde del.

4 Det bestemmes i EF-traktatens artikel 131, stk. 2 og 3 (efter ændring nu artikel 182, stk. 2 og 3, EF):

»Formålet med associeringen er at fremme den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette nære økonomiske forbindelser mellem disse og Fællesskabet som helhed.

I overensstemmelse med principperne i denne traktats præambel skal associeringen først og fremmest åbne mulighed for at tjene befolkningernes interesser i disse lande og territorier og øge deres velstand for herved at lede dem frem til den økonomiske, sociale og kulturelle udvikling, som de tilstræber.«

5 I den forbindelse er der i EF-traktatens artikel 132 (nu artikel 183 EF) opstillet visse mål, herunder at medlemsstaterne »i deres samhandel med disse lande og territorier [anvender] samme regler, som de i henhold til denne traktat anvender indbyrdes«.

6 Ifølge EF-traktatens artikel 133, stk. 1 (efter ændring nu artikel 184, stk. 1, EF), nyder varer med oprindelse i OLT ved indførsel til medlemsstaterne godt af den fuldstændige afskaffelse af tolden mellem medlemsstaterne, som gradvis finder sted i overensstemmelse med traktatens bestemmelser.

7 EF-traktatens artikel 136 (efter ændring nu artikel 187 EF) bestemmer:

»For en første periode på fem år efter denne traktats ikrafttræden fastlægges de nærmere retningslinjer for og fremgangsmåden ved disse landes og territoriers associering med Fællesskabet i en til denne traktat knyttet gennemførelseskonvention.

Inden udløbet af den i foregående stykke nævnte gennemførelseskonvention vedtager Rådet, med udgangspunkt i de opnåede resultater og på grundlag af de principper, der er nedfældet i denne traktat, enstemmigt de bestemmelser, der skal gælde for en ny periode.«

8 Den 25. februar 1964 traf Rådet i medfør af traktatens artikel 136, stk. 2, afgørelse 64/349/EØF om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (JO 1964, 93, s. 1472). Denne afløste med virkning fra den 1. juni 1964 — ikrafttrædelsesdatoen for den interne aftale om finansiering og forvaltning af Fællesskabets bistand, undertegnet i Yaoundé den 20. juli 1963 — den til traktaten knyttede gennemførelseskonvention om de oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet, som er indgået for en periode på fem år.

9 Efter adskillige afgørelser med samme genstand traf Rådet den 25. juli 1991 afgørelse 91/482/EØF om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EFT L 263, s. 1, herefter »OLT-afgørelsen«), som ifølge dens artikel 240, stk. 1, anvendes for en periode på ti år fra den 1. marts 1990. Imidlertid bestemmes det i artikel 240, stk. 3, litra a) og b), at Rådet inden udløbet af den første periode på fem år ved enstemmig afgørelse på forslag af Kommissionen, i givet fald — ud over Fællesskabets finansielle bidrag — fastlægger de eventuelle ændringer i associeringen af OLT med Fællesskabet for den anden periode på fem år. Det var på den baggrund, Rådet traf afgørelse 97/803/EF af 24. november 1997 om midtvejsrevision af OLT-afgørelsen (EFT L 329, s. 50, herefter »den anfægtede afgørelse«).

10 Den oprindelige udgave af OLT-afgørelsens artikel 101, stk. 1, havde følgende ordlyd:

»Varer med oprindelse i OLT fritages for told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet.«

11 Afgørelsens artikel 102 havde følgende indhold:

---

»Fællesskabet anvender hverken kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning ved indførsel af varer med oprindelse i OLT.«

12 OLT-afgørelsens artikel 108, stk. 1, første led, henviser til bilag II til afgørelsen (herefter »bilag II«) for så vidt angår definitionen af begrebet varer med oprindelsesstatus og metoderne for administrativt samarbejde i forbindelse hermed. I henhold til bilagets artikel 1 anses en vare for at have oprindelse i OLT, Fællesskabet eller i stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (herefter »AVS-staterne«), hvis den enten er fuldt ud fremstillet eller tilstrækkeligt forarbejdet dér.

13 I artikel 3, stk. 3, i bilag II opstilles en liste over bearbejdninger eller forarbejdninger, som anses for at være utilstrækkelige med henblik på at give en vare fra OLT oprindelsesstatus.

14 Det bestemmes dog i artikel 6, stk. 2, i bilag II:

»Såfremt varer, der fuldt ud er fremstillet [...] i AVS-staterne, bearbejdes eller forarbejdes i OLT, anses de som værende fuldt ud fremstillet i OLT.«

15 I henhold til artikel 6, stk. 4, i bilag II finder den ovenfor i præmis 14 citerede regel, den såkaldte regel om »AVS/OLT-kumulation af oprindelse«, anvendelse på »enhver bearbejdning eller forarbejdning foretaget i OLT, herunder de i artikel 3, stk. 3, nævnte arbejdsprocesser«.

16 Ved den anfægtede afgørelse blev anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse begrænset for sukker fra OLT.

17 I syvende betragtning til den anfægtede afgørelse forklarede Rådet:

»Efter at [OLT-afgørelsen] har indført fri adgang for alle varer med oprindelse i OLT og har opretholdt kumulering mellem varer med oprindelse i AVS-staterne og varer med oprindelse i OLT, har der kunnet konstateres risiko for konflikt mellem målene for to fællesskabspolitikker, nemlig OLT-udviklingspolitikken og den fælles landbrugspolitik; alvorlige forstyrrelser på fællesmarkedet for visse landbrugsprodukter omfattet af en fælles markedsordning har ved flere lejligheder ført til vedtagelse af beskyttelsesforanstaltninger; nye forstyrrelser bør forebygges ved foranstaltninger, der kan bidrage til fastlæggelse at rammer, som befordrer en stabil samhandel og samtidig er forenelige med den fælles landbrugspolitik.«

18 I dette øjemed blev der ved den anfægtede afgørelse i OLT-afgørelsen bl.a. indsat artikel 108b, hvorefter AVS/OLT-kumulation af oprindelse er tilladt for en fastsat årlig mængde sukker. Artikel 108b, stk. 1 og 2, lyder således:

»1. [...] AVS/OLT-kumulation af oprindelse som omhandlet i bilag II, artikel 6, [er] tilladt inden for en samlet årlig mængde på 3 000 tons sukker.

2. Med henblik på gennemførelse af AVS/OLT-kumulationsreglerne i stk. 1 betragtes følgende forarbejdning som tilstrækkelig til at opfylde kravet til produkter med oprindelse i OLT: formning til styksukker eller tilsætning af farvestoffer.«

## Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

19 Det sagsøgende selskab, der blev stiftet den 6. februar 1997, har siden april 1997 drevet en sukkerfabrik på øen Aruba og udfører sukker til Fællesskabet. Sagsøgerens fabrik har i henhold til selskabets egne oplysninger en minimumsbearbejdningskapacitet på 34 000 tons sukker om året. Eftersom der ikke fremstilles sukker på Aruba, køber sagsøgeren hvidt sukker af rørsukkerraffinaderier, der er etableret i AVS-stater. Det opkøbte sukker transporteres til Aruba, hvor det, inden det eksporteres til Fællesskabet, bearbejdes og forarbejdes med henblik på at opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse.

20 Det er på denne baggrund, at sagsøgeren ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 10. marts 1998 har anlagt nærværende sag med påstand om annullation af den anfægtede afgørelse og om erstatning.

21 Ved særskilt dokument registreret på Rettens Justitskontor den 10. april 1998 indgav sagsøgeren i medfør af EF-traktatens artikel 185 (nu artikel 242 EF) begæring om udsættelse af gennemførelsen af den anfægtede afgørelses artikel 1, nr. 28, 30, 32 og 60, indtil Retten har truffet afgørelse i hovedsagen, subsidiært i medfør af EF-traktatens artikel 186 (nu artikel 243 EF) begæring om passende foreløbige forholdsregler.

22 Ved kendelse af 14. august 1998 i sagen Emesa Sugar mod Rådet (sag T-43/98 R, Sml. II, s. 3055) bestemte Rettens præsident, at begæringerne ikke kunne tages til følge.

23 Ved begæringer indleveret til Rettens Justitskontor henholdsvis den 7. maj, den 4. juni og den 15. juni 1998 har Kongeriget Spanien, Kommissionen og Den Franske Republik i overensstemmelse med artikel 115 i Rettens procesreglement anmodet om tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for Rådets påstande.

Kongeriget Spaniens begæring er blevet taget til følge ved kendelse af 7. juli 1998 og Kommissionens og Den Franske Republiks begæringer ved kendelser af 9. juli 1998. Kongeriget Spanien og Kommissionen har indgivet skriftligt indlæg henholdsvis den 20. november og den 22. november 1998, og de oprindelige parter er blevet opfordret til at fremkomme med deres bemærkninger til disse indlæg.

24 Sagsøgeren appellerede den ovenfor i præmis 22 nævnte kendelse i sagen Emesa Sugar mod Rådet, som blev ophævet ved kendelse afsagt af Domstolens præsident den 17. december 1998 i sag C-363/98 P(R), Emesa Sugar mod Rådet (Sml. I, s. 8787), og sagen blev hjemvist til Retten.

25 Rettens præsident anordnede derpå foreløbige forholdsregler i sag T-44/98 R II (Rettens præsidents kendelse af 30.4.1999, sag T-44/98 R II, Emesa Sugar mod Kommissionen, Sml. II, s. 1427, og af 29.9.1999, sag T-44/98 R II, Emesa Sugar mod Kommissionen, Sml. II, s. 2815). Som følge af disse foreløbige forholdsregler blev det bestemt, at det ikke længere var fornødent at træffe afgørelse i sag T-43/98 R II (Rettens præsidents kendelse af 6.4.2000, sag T-43/98 R II, Emesa Sugar mod Rådet, ikke trykt i Samling af Afgørelser).

26 I medfør af EF-traktatens artikel 177 (nu artikel 234 EF) anmodede præsidenten for Arrondissementsrechtbank te's-Gravenhage (Nederlandene) Domstolen om at tage stilling til gyldigheden af den anfægtede afgørelse (sag C-17/98).

27 Ved kendelse af 11. februar 1999 udsatte Retten nærværende sag, indtil Domstolen havde truffet endelig afgørelse i sag C-17/98.

28 I sin dom af 8. februar 2000, sag C-17/98, Emesa Sugar (Sml. I, s. 675, herefter »Emesa-dommen«), fastslog Domstolen, at gennemgangen af de forelagte spørgsmål intet havde frembragt, der kunne rejse tvivl om gyldigheden af den anfægtede afgørelse.

29 Ved skrivelse af 29. februar 2000 er parterne blevet anmodet om at indlevere deres bemærkninger vedrørende den videre behandling af nærværende sag.

30 Sagsøgeren har i sin skrivelse af 31. marts 2000 gjort gældende, at Emesa-dommen er baseret på faktiske fejl. Desuden er dommen ifølge sagsøgeren i strid med artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, eftersom sagsøgeren under retsforhandlingerne for Domstolen ikke kunne fremsætte bemærkninger til generaladvokatens forslag til afgørelse. Sagsøgeren har anmodet Retten om at fortsætte den skriftlige forhandling og opfordre parterne til at indlevere deres bemærkninger vedrørende realiteten i Emesa-dommen.

31 Rådet og Kommissionen har i skrivelser af henholdsvis 29. og 24. marts 2000 anført, at sagen er blevet uden genstand under hensyn til, at Domstolen i Emesa-dommen har bekræftet gyldigheden af den anfægtede afgørelse.

32 Ved skrivelse af 24. maj 2000 er sagsøgeren blevet anmodet om at indlevere et supplerende indlæg vedrørende realiteten i Emesa-dommen. Sagsøgeren har den 9. oktober 2000 indleveret dette indlæg, som Rådet og Kommissionen har fremsat bemærkninger til i indlæg af 21. februar 2001.

33 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Der er i form af foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til procesreglementets artikel 64 blevet stillet parterne en række skriftlige spørgsmål, som er blevet besvaret inden for den fastsatte frist.

34 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret Rettens spørgsmål under retsmødet, som blev afholdt den 15. maj 2001.

## Parternes påstande

35 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede afgørelse annulleres, subsidiært annulleres ændringerne af OLT-afgørelsens artikel 101, 102 og 108 og af artikel 6 i bilag II samt artikel 108b, som er indsat i OLT-afgørelsen (den anfægtede afgørelses artikel 1, nr. 27-32).

— Det fastslås, at Fællesskabet er ansvarligt for den skade, sagsøgeren har lidt siden den 1. december 1997 som følge af, at importen af sukker med oprindelse i OLT til Fællesskabet på grund af den anfægtede afgørelse er blevet hindret eller begrænset.

— Det fastslås, at parterne skal træffe nærmere aftale om omfanget af den pågældende skade, og såfremt en aftale ikke kan opnås inden en af Retten fastsat frist, skal sagens behandling fortsættes med henblik på opgørelse af skadens omfang, subsidiært at Fællesskabet tilpligtes at betale det beløb, som sagsøgeren foreløbigt har opgjort skaden til i stævningen, mere subsidiært at Fællesskabet tilpligtes at betale sagsøgeren den skadeserstatning, som Retten finder passende, med tillæg af renter.

— Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

36 Rådet har nedlagt følgende påstande:

— Påstandene om annullation afvises; subsidiært: Rådet frifindes for disse påstande.

— Rådet frifindes for påstandene om erstatning.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

— For det tilfælde, at Retten måtte fastslå, at den anfægtede afgørelses artikel 1, nr. 27-32, er ugyldige, anmodes Retten om at angive, hvilke virkninger af de annullerede bestemmelser der skal opretholdes, indtil Rådet bringer afgørelsen i overensstemmelse med den i nærværende sag afsagte dom.

37 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Annullationssøgsmålet afvises; subsidiært: Rådet frifindes for så vidt angår dette søgsmål.

— Rådet frifindes for så vidt angår erstatningssøgsmålet.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

38 Kongeriget Spanien har nedlagt følgende påstande:

— Rådet frifindes.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

**Spørgsmålet, om påstandene om annullation kan antages til realitetsbehandling**

*Parternes argumenter*

39 Rådet og Kommissionen har gjort gældende, at påstandene om annullation bør afvises. Den anfægtede afgørelse er en almengyldig lovgivningsforanstaltning, der finder anvendelse på alle de berørte erhvervsdrivende. Under alle omstændigheder er sagsøgeren ikke individuelt berørt af den anfægtede afgørelse som omhandlet i EF-traktatens artikel 173, stk. 4 (efter ændring nu artikel 230, stk. 4, EF).

40 Sagsøgeren har heroverfor anført, at den anfægtede afgørelse er en beslutning i traktatens artikel 170, stk. 4's forstand. Selskabet har tilføjet, at det er umiddelbart og individuelt berørt i samme bestemmelses forstand af den

appellerede afgørelse eller i det mindste af de bestemmelser heri, hvorved OLT-afgørelsens artikel 101, 102 og 108 samt artikel 6 i bilag II blev ændret, og hvorved der blev indsat en ny artikel 108b, i OLT-afgørelsen.

41 Sagsøgeren har anført, at selskabet er umiddelbart berørt, eftersom den anfægtede afgørelse eller i det mindste de bestemmelser heri, der er nævnt i præmis 40 ovenfor, ikke overlader noget skøn til de nationale myndigheder i medlemsstaterne, der skal anvende dem. Det er desuden individuelt berørt af den anfægtede afgørelse eller i det mindste af de ovennævnte bestemmelser, fordi det befinder sig i en situation, der adskiller det fra alle andre virksomheder (Domstolens dom af 18.5.1994, sag C-309/89, Codorniu mod Rådet, Sml. I, s. 1853). Selskabet har i denne forbindelse gjort gældende, at det er den eneste sukkerproducent i OLT, der klart gav sig til kende som berørt part under den administrative procedure forud for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse.

42 Sagsøgeren har endvidere understreget, at selskabet er en af meget få sukkervirksomheder, der er etableret i OLT, og hvis situation Rådet burde have undersøgt, inden det ændrede OLT-afgørelsen. Det har i denne forbindelse henvist til, at det har foretaget betydelige investeringer og indgået langsigtede forpligtelser over for sukkerleverandører i AVS-staterne (Domstolens dom af 17.1.1985, sag 11/82, Piraiki-Patraiki m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 207, præmis 28, og Rettens dom af 14.9.1995, forenede sager T-480/93 og T-483/93, Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2305, præmis 74). I en skrivelse af 18. december 1997 erkendte kommissionsmedlem F. Fischler selv, at de ændringer af OLT-afgørelsen, der blev foretaget ved den anfægtede afgørelse, blev vedtaget som en alternativ løsning i stedet for de beskyttelsesforanstaltninger, der kunne være truffet på grundlag af OLT-afgørelsens artikel 109. Under disse omstændigheder skulle Rådet tage hensyn til sagsøgerens interesser (dommen i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, præmis 76 og 77). Hvis Kommissionen formelt havde truffet beskyttelsesforanstaltninger, skulle den nemlig have taget hensyn til de konsekvenser, det kunne have fået for de virksomheder, der var etableret i OLT. Sagsøgeren finder, at den formelle forskel, der er mellem beskyttelsesforanstaltninger og en strukturel restriktion, ikke indebærer nogen forskel for så vidt angår den udstrækning, hvori Fællesskabet skal tage hensyn til de i OLT etablerede virksomheders interesser.

43 Fællesskabets forpligtelse til at tage hensyn til de konsekvenser, som den retsakt, det agter at vedtage, har for visse privates situation, følger generelt af præamblen til traktaten, af De Forenede Nationers charter og af traktatens artikel 131, stk. 3.

44 Sagsøgeren har endvidere anført, at den kvantitative restriktion, der pålægges indførsel af sukker fra OLT i den anfægtede afgørelse, og begrænsningen af de former for bearbejdning eller forarbejdning, der kan give OLT-oprindelse i medfør af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse, direkte truer selskabets eksistens og dets kommercielle aktiviteter. Selskabet har under retsmødet understreget, at det på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse var den eneste sukkervirksomhed, der var etableret på Aruba. Det finder, at dets situation kan sammenlignes med situationen for sagsøgeren i den sag, der gav anledning til Domstolens dom af 16. maj 1991 i sagen Extramet Industrie mod Rådet (sag C -358/89, Sml. I, s. 2501).

45 Endelig har sagsøgeren under henvisning til Rettens dom af 17. juni 1998 i sagen UEAPME mod Rådet (sag T-135/96, Sml. II, s. 2335, præmis 89) givet udtryk for den opfattelse, at den anfægtede afgørelse blev truffet uden nogen form for demokratisk kontrol. Der skete nemlig hverken høring af Europa-Parlamentet eller af OLT. Under disse omstændigheder burde Rådet have taget OLT's særlige stilling i betragtning (dommen i sagen UEAPME mod Rådet, præmis 90).

*Rettens bemærkninger*

46 Det må konstateres, at selv om den anfægtede afgørelse bærer betegnelsen »afgørelse«, er den almengyldig, idet den finder anvendelse på de berørte erhvervsdrivende i almindelighed. Det forhold, at artikel 108b, der blev indsat i OLT-afgørelsen ved den anfægtede afgørelse, særligt rammer sagsøgeren ved at begrænse importen af sukker til Fællesskabet, der kan opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, medfører ikke, at den anfægtede afgørelse mister sin karakter

af forordning, eftersom bestemmelsen er rettet til de virksomheder, der er berørt af eksporten af sukker fra OLT til Fællesskabet, i almindelighed. Det bemærkes i denne forbindelse, at en retsakt ikke mister sin karakter af forordning, fordi det er muligt med større eller mindre nøjagtighed at fastlægge antallet eller endog identiteten af de erhvervsdrivende, som den på et givet tidspunkt finder anvendelse på, når det er ubestridt, at den anvendes på grundlag af objektive faktiske og retlige omstændigheder, som er fastlagt i retsakten, og som er relevante i forhold til dens formål (dommen i sagen Codorniu mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 41, præmis 18, og dommen i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 42, præmis 65).

47 Selv om den anfægtede afgørelse er almengyldig, kan det dog ikke udelukkes, at visse fysiske eller juridiske personer vil kunne være umiddelbart og individuelt berørt af den som omhandlet i traktatens artikel 173, stk. 4 (jf. dommen i sagen Codorniu mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 41, præmis 19, og dommen i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 42, præmis 66).

48 Det må konstateres, at sagsøgeren er umiddelbart berørt af den anfægtede afgørelse, idet denne ikke overlader de nationale myndigheder i medlemsstaterne, der skal anvende afgørelsen, noget skøn (dommen i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 42, præmis 63).

49 Hvad angår spørgsmålet, om sagsøgeren er individuelt berørt af den anfægtede afgørelse, bemærkes, at for at en fysisk eller juridisk person kan anses for at være individuelt berørt af en almengyldig retsakt, kræves det, at denne person berøres individuelt af retsakten på grund af visse egenskaber, som er særlige for ham, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller ham fra alle andre (Domstolens dom af 15.7.1963, sag 25/62, Plaumann mod Kommissionen, Sml. 1954-1964, s. 411, på s. 414, org.ref.: Rec. s. 197, på s. 223; Rettens kendelse af 30.9.1997, sag T-122/96, Federolio mod Kommissionen, Sml. II, s. 1559, præmis 59, og af 29.4.1999, sag T-120/98, Alce mod Kommissionen, Sml. II, s. 1395, præmis 19).

50 Det forhold, at den anfægtede afgørelse påvirker sagsøgerens økonomiske virksomhed, kan ikke individualisere selskabet i traktatens artikel 173, stk. 4's forstand i forhold til enhver anden virksomhed, da selskabet befinder sig i en objektivt fastlagt situation, der kan sammenlignes med den, som enhver anden virksomhed, der er etableret eller fremover måtte etablere sig i et OLT, og som er eller bliver aktiv på sukkermarkedet, befinder sig i (kendelsen i sagen Federolio mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 49, præmis 67). Det skal i den forbindelse bemærkes, at sagsøgeren selv i stævningen (punkt 207) har anført, at der på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse var to eller tre andre sukkervirksomheder i OLT (bl.a. på Curacao). Selskabet har desuden under retsmødet forklaret, at en ny sukkervirksomhed, Rica Foods, slog sig ned på Aruba efter vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. Under disse omstændigheder har sagsøgeren ikke bevist, at selskabet led en ekstraordinær skade, der individualiserer det i forhold til alle andre erhvervsdrivende som omhandlet i dommen i sagen Extramet Industrie mod Rådet, nævnt ovenfor i præmis 44.

51 Sagsøgeren har imidlertid gjort gældende, at Rådet var retligt forpligtet til at undersøge selskabets særlige situation, inden det vedtog den anfægtede afgørelse.

52 Det skal bemærkes, at den omstændighed, at en fællesskabsinstitution i medfør af særlige bestemmelser er forpligtet til at tage hensyn til retsvirkningerne for visse borgeres situation af den retsakt, den agter at vedtage, kan individualisere disse borgere (dommen i sagen Piraiki-Patraiki m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 42, præmis 28-31, Domstolens dom af 26.6.1990, sag C-152/88, Sofrimport mod Kommissionen, Sml. I, s. 2477, præmis 11, 12 og 13, og dommen i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 42, præmis 67).

53 Det må imidlertid konstateres, at der på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse ikke var nogen fællesskabsbestemmelser, der pålagde Rådet at tage hensyn til sagsøgerens særlige situation. Det skal i den forbindelse understreges, at den anfægtede afgørelse ikke kan betragtes som en beskyttelsesforanstaltning, der falder ind under anvendelsesområdet for OLT-afgørelsens artikel 109 (jf. nedenfor, præmis 107-112). Den forpligtelse, som denne

bestemmelse pålægger den institution, der vedtager en beskyttelsesforanstaltning, nemlig at tage hensyn til de berørte virksomheders særlige situation (dommen i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 42, præmis 72), gælder således ikke i det foreliggende tilfælde. Det skal under alle omstændigheder understreges, at forslag 96/C 139/01 til Rådets afgørelse om midtvejsrevision af OLT-afgørelsen (EFT 1996 C 139, s. 1) blev forelagt Rådet af Kommissionen den 16. februar 1996, og at reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse for sukker med oprindelse i AVS-staterne i henhold til dette forslag som udgangspunkt helt skulle afskaffes (jf. nedenfor, præmis 94). Selv hvis den havde ønsket at gøre det, ville Kommissionen ikke have kunnet tage hensyn til sagsøgerens særlige situation, eftersom selskabet, der blev stiftet den 6. februar 1997, ikke eksisterede på daværende tidspunkt.

54 Den omstændighed, at sagsøgeren har foretaget investeringer og har indgået forsyningskontrakter, beror på et økonomisk valg, som selskabet har truffet på grundlag af sine egne erhvervsmæssige interesser (Rettens kendelse af 30.1.2001, sag T-49/00, Iposea mod Kommissionen, Sml. II, s. 163, præmis 34). En sådan situation, der følger af enhver sukkerforarbejdningsvirksomheds normale aktivitet, kan ikke individualisere sagsøgeren i traktatens artikel 173, stk. 4's forstand.

55 Hvad angår sagsøgerens deltagelse under den procedure, der gik forud for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, skal det bemærkes, at der ikke var nogen fællesskabsbestemmelser, der pålagde Rådet i forbindelse med revisionen af OLT-afgørelsen at følge en procedure, hvorunder sagsøgeren havde ret til at fremkomme med bemærkninger. De indlæg, sagsøgeren har henvist til, kan derfor ikke give selskabet ret til at anlægge sag i henhold til traktatens artikel 173, stk. 4 (Rettens dom af 7.2.2001, forenede sager T-38/99—T-50/99, Sociedade Agrícola dos Arinhos m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 585, præmis 48).

56 Endelig bemærkes, at det forhold, at den anfægtede afgørelse måtte være truffet uden nogen form for demokratisk kontrol, ikke giver grundlag for at undlade at anvende de betingelser for at antage en sag til realitetsbehandling, der er fastsat i traktatens artikel 173, stk. 4 (jf. i samme retning Domstolens kendelse af 10.5.2001, sag C-345/00 P, FNAB m.fl. mod Rådet, Sml. I, s. 3811, præmis 40).

57 Påstandene om annullation må herefter afvises.

## Påstandene om erstatning

### *Indledende bemærkninger*

58 Sagsøgeren har anført, at de tilsidesættelser af fællesskabsretten, der er nævnt i forbindelse med selskabets anbringender til støtte for påstandene om annullation, har påført selskabet et tab og giver grundlag for et erstatningsansvar uden for kontraktforhold for Fællesskabet.

59 Det bemærkes, at der for så vidt angår erstatningsansvar uden for kontraktforhold for Fællesskabet anerkendes en ret til erstatning, såfremt tre betingelser alle er opfyldt, nemlig at den retsregel, der er tilsidesat, har til formål at tillægge borgerne rettigheder, at tilsidesættelsen er tilstrækkelig kvalificeret, og endelig at der er en direkte årsagsforbindelse mellem Fællesskabets tilsidesættelse af sin forpligtelse og de skadelidtes tab (jf. i samme retning Domstolens dom af 4.7.2000, sag C-352/98 P, Bergaderm og Goupil mod Kommissionen, Sml. I, s. 5291, præmis 42).

60 Det skal således undersøges, om anbringenderne til støtte for påstandene om annullation i stævningen vedrører tilsidesættelser af retsregler, der tillægger borgerne rettigheder.

61 Sagsøgeren har gjort fem anbringender gældende til støtte for sine påstande om annullation. Det første går ud på, at der er sket en tilsidesættelse af den »fastlåsningsmekanisme«, hvorefter de fordele, som er indrømmet OLT inden for

rammerne af den gradvise gennemførelse af deres associering med Fællesskabet, ikke længere kan anfægtes af dette. Det andet anbringende går ud på, at der foreligger en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet. Som det tredje anbringende gøres det gældende, at der foreligger en tilsidesættelse af OLT-afgørelsens artikel 240, og som det fjerde anbringende at der foreligger en tilsidesættelse af princippet om retssikkerhed og om beskyttelse af den berettigede forventning. Endelig går det femte anbringende ud på, at der er sket en tilsidesættelse af EF-traktatens artikel 190 (nu artikel 253 EF).

62 Sagsøgeren har end ikke hævdet, at de inden for rammerne af det tredje og det femte anbringende påståede tilsidesættelser af fællesskabsretten vedrører retsregler, der tillægger borgerne rettigheder. Selskabet har blot i stævningen (punkt 180) gjort gældende, at »fastlåsningsmekanismen« (første anbringende), proportionalitetsprincippet (andet anbringende) og princippet om retssikkerhed og om beskyttelse af den berettigede forventning (fjerde anbringende) udgør sådanne regler.

63 Hvad angår det femte anbringende bemærkes, at det fremgår af retspraksis, at Fællesskabet ikke kan ifalde ansvar uden for kontraktforhold, fordi der er sket en tilsidesættelse af traktatens artikel 190 (Domstolens dom af 15.9.1982, sag 106/81, Kind mod EØF, Sml. s. 2885, præmis 14, og af 6.6.1990, sag C-119/88, AERPO m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 2189, præmis 20, samt Rettens dom af 15.12.1994, sag T-489/93, Unifruit Hellas mod Kommissionen, Sml. II, s. 1201, præmis 41). For så vidt angår det tredje anbringende, hvorved det gøres gældende, at der foreligger en tilsidesættelse af OLT-afgørelsens artikel 240, idet Rådet i medfør af denne bestemmelse ikke længere var tidsmæssigt kompetent til at vedtage den anfægtede afgørelse, er det vanskeligt at se, at denne bestemmelse skulle kunne udgøre en retsregel, der tillægger borgerne rettigheder (jf. i samme retning Domstolens dom af 13.3.1992, sag C-282/90, Vreugdenhil mod Kommissionen, Sml. I, s. 1937, præmis 20-25). Under alle omstændigheder fastslog Domstolen allerede i Emesa-dommen (præmis 33), at den anfægtede afgørelse ikke blev truffet under tilsidesættelse af OLT-afgørelsens artikel 240, og sagsøgeren har ikke fremsat bemærkninger til denne passage i Domstolens dom i sit supplerende indlæg af 9. oktober 2000.

64 Derimod udgør proportionalitetsprincippet, som der sigtes til i det andet anbringende, og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, som

der sigtes til i det fjerde anbringende, retsregler, der tillægger borgerne rettigheder (jf. henholdsvis dommen i sagen Unifruit Hellas mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 63, præmis 42, og Domstolens dom af 19.5.1992, forenede sager C-104/89 og C-37/90, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 3061, præmis 15). Hvad angår den »fastlåsningsmekanisme«, som er genstand for det første anbringende, skal det først undersøges, om der er tale om et fællesskabsretligt princip, og derefter, i givet fald, om der er tale om en retsregel, der tillægger borgerne rettigheder.

65 Det følger heraf, at der kun skal foretages en undersøgelse af det første, det andet og det fjerde anbringende i stævningen i forbindelse med påstandene om erstatning.

*Anbringendet om en tilsidesættelse af »fastlåsningsmekanismen«*

66 Sagsøgeren har anført, at bestemmelserne i traktatens fjerde del, navnlig artikel 132, 133 og 136, og den gældende fællesskabsret, som de successive OLT-afgørelser har etableret, fastslår et »fastlåsningsprincip«. Dette princip indebærer ifølge selskabet, at de fordele, som allerede er indrømmet OLT inden for rammerne af den gradvise gennemførelse af associeringen, ikke længere kan anfægtes ved en senere afgørelse fra Fællesskabet.

67 I Emesa-dommen (præmis 38 og 39) udtalte Domstolen:

»38 [...] [S]elv om det til den dynamiske og fremadskridende proces, som skal gennemføres med henblik på OLT's associering med Fællesskabet, kræves, at Rådet tager hensyn til de resultater, der er opnået ved dets tidligere afgørelser, står det ikke desto mindre fast [...], at Rådet, når det vedtager foranstaltninger i henhold til traktatens artikel 136, stk. 2, både skal tage hensyn til principperne i traktatens fjerde del og til fællesskabsrettens øvrige principper, herunder dem, der vedrører den fælles landbrugspolitik.

39 I forbindelse med Rådets afvejning af de forskellige målsætninger i traktaten, i hvilken forbindelse der samlet skal tages hensyn til de resultater, som er opnået på baggrund af dets tidligere afgørelser, kan Rådet, som på dette område råder over et vidt skøn i overensstemmelse med det politiske ansvar, det har fået tillagt ved EF-traktatens artikel 40 (efter ændring nu artikel 34 EF), EF-traktatens artikel 41 og 42 (nu artikel 35 EF og 36 EF), EF-traktatens artikel 43 (efter ændring nu artikel 37 EF) og artikel 136, i givet fald blive nødt til at begrænse visse fordele, som tidligere er indrømmet OLT.«

68 Der findes således ikke en/et absolut »fastlåsningsmekanisme eller -princip« i forholdet mellem Fællesskabet og OLT. Rådet kan nemlig »i givet fald blive nødt til« at begrænse visse fordele, som tidligere er indrømmet OLT (Emesa-dommen, præmis 39).

69 Endvidere må det konstateres, at Domstolen på grundlag af de oplysninger, den rådede over, undersøgte, om Rådet i det foreliggende tilfælde med rimelighed efter at have foretaget en afvejning af målsætningerne bag OLT-associeringen og den fælles landbrugspolitik kunne finde, at det var nødvendigt at begrænse anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse.

70 Domstolen udtalte således i Emesa-dommen (præmis 40, 41 og 42):

»40 I den foreliggende sag må det lægges til grund, at begrænsningen af den årlige mængde sukker, som kan opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, til 3 000 tons, udgør en restriktion i forhold til OLT-afgørelsen. Såfremt det godtgøres, at anvendelsen af reglen om kumulation af oprindelse i sukkersektoren kunne føre til alvorlige forstyrrelser på den fælles markedsordnings område [...] var Rådet imidlertid efter at have foretaget en afvejning af målsætningerne bag OLT-associeringen og den fælles landbrugspolitik beføjet til — under hensyn til de fællesskabsretlige grund-

sætninger, som sætter grænser for dette skøn — at træffe enhver foranstaltning med henblik på at ophæve eller begrænse disse forstyrrelser, herunder ophæve eller begrænse fordele, som tidligere var indrømmet OLT.

41 [... Dette er] så meget desto mere tilfældet, når disse fordele er ekstraordinære i forhold til reglerne for fællesmarkedets funktion. Dette er tilfældet for reglen om, at der som følge af visse transaktioner kan tildeles OLT-oprindelse til visse produkter fra AVS-staterne.

42 Det skal tilføjes, at ændringen til OLT-afgørelsen ikke blot medførte restriktioner eller begrænsninger i den ordning, der tidligere var gældende, idet der, som det uimodsagt er blevet anført af Kommissionen, blev ydet forskellige fordele til OLT på området for etablering i Fællesskabet (artikel 232 og 233a i den ændrede OLT-afgørelse), gensidig anerkendelse af erhvervskvalifikationer (artikel 233b) og adgang til fællesskabsprogrammer (artikel 233c). Endvidere blev Fællesskabets finansielle bistand til OLT forhøjet med 21% (artikel 154a).«

71 Det fremgår af denne passage i Emesa-dommen, at Domstolen finder, at Rådet under de konkrete omstændigheder ikke alene var berettiget til at begrænse anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse, således som det skete, men at det lige så vel helt kunne have afskaffet denne fordel for sukker fra OLT.

72 Domstolen anerkendte imidlertid ifølge sagsøgeren i dommens præmis 40, 41 og 42, at Rådet selv »i givet fald« (Emesa-dommen, præmis 39) kun ville kunne

begrænse en fordel, som tidligere var indrømmet OLT, hvis den pågældende fordel var ekstraordinær, og hvis der blev givet kompensationer på andre områder. Reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse er imidlertid på ingen måde ekstraordinær. Reglens påståede ekstraordinære karakter skal ifølge selskabet ikke vurderes »i forhold til reglerne for fællesmarkedets funktion«, men i forhold til de almindelige regler om oprindelse, de forskellige importordninger og OLT's privilegerede stilling. Desuden har sagsøgeren kritiseret det forhold, at Domstolen ikke undersøgte, om kompensationerne på andre områder reelt opvejede den lammelse af OLT's sukkerindustri, som den anfægtede afgørelse førte til.

73 Da sagsøgeren end ikke har hævdet, at Domstolen har baseret sin vurdering på forkerte eller ufuldstændige faktiske oplysninger, tilkommer det ikke Retten at sætte spørgsmålstegn ved denne vurdering.

74 Desuden skal det bemærkes, at sagsøgerens argumentation hviler på en forkert forståelse af Emesa-dommens præmis 40, 41 og 42. Domstolen fastslog nemlig ikke, at Rådet udelukkende kunne begrænse en fordel, som var indrømmet OLT, hvis den pågældende fordel var ekstraordinær, og hvis der blev givet kompensationer på andre områder. Det fremgår af dommen, at Rådet var berettiget til at begrænse og endog ophæve en fordel, som tidligere var indrømmet OLT, i det konkrete tilfælde anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse, såfremt »anvendelsen af reglen [...] i sukkersektoren kunne føre til alvorlige forstyrrelser på den fælles markedsordnings område« (dommens præmis 40).

75 For at understrege, at den anfægtede afgørelse var berettiget og afbalanceret, tilføjede Domstolen, at den pågældende fordel under alle omstændigheder var ekstraordinær, og at Rådet i den anfægtede afgørelse gav forskellige fordele på andre områder (Emesa-dommen, præmis 41 og 42).

76 Domstolen taler imidlertid på intet sted om »kompensationer« i Emesa-dommen. Domstolen nævner i dommens præmis 42 »forskellige fordele [ydet] til OLT«, uden at sagsøgeren har bestridt, at disse fordele findes.

77 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse tillægger de erhvervsdrivende i OLT en ekstraordinær fordel, skal det endvidere bemærkes, at en vare efter de almindelige regler om oprindelse anses for at have oprindelse i et land, hvis den enten er fuldt ud fremstillet eller tilstrækkeligt forarbejdet dér (artikel 4 og 5 i Rådets forordning (EØF) nr. 802/68 af 27.6.1968 om den fælles definition af begrebet varers oprindelse (EFT 1968 I, s. 157) og artikel 1, 2 og 3 i bilag II).

78 Det er ubestridt mellem parterne, at det af sagsøgeren eksporterede sukker ikke fuldt ud er fremstillet i OLT. Der er nemlig tale om sukker importeret fra AVS-stater. Desuden er det ubestridt, at det af sagsøgeren eksporterede sukker ikke undergår en tilstrækkelig forarbejdning på Aruba til, at den pågældende vare kan anses for at have oprindelse i OLT i medfør af de almindelige regler om oprindelse.

79 Det af sagsøgeren eksporterede sukker kan kun gennem reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse betragtes som sukker med oprindelse i OLT. Denne regel indebærer nemlig, at minimale forarbejdninger — selv de, der udtrykkeligt er nævnt i artikel 3, stk. 3, i bilag II som værende utilstrækkelige med henblik på at give en vare fra OLT oprindelsesstatus — der foretages i OLT af varer med AVS-oprindelse, undtagelsesvis giver de pågældende varer OLT-oprindelse. Eftersom de varer, der drager fordel af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse, kan importeres til Fællesskabet fritaget for told, må det antages, at reglen, som understreget af Domstolen, tillægger de erhvervsdrivende i OLT en ekstraordinær fordel (Emesa-dommen, præmis 41).

80 Inden for rammerne af det første anbringende har sagsøgeren endvidere anført, at Rådet har tilsidesat traktatens artikel 133, stk. 1, ved at begrænse den import af sukker, som kan opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, til 3 000 tons. Det loft, der er fastsat i den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, udgør nemlig ifølge sagsøgeren en kvantitativ restriktion, som er forbudt i henhold til den nævnte bestemmelse. Selskabet har desuden gjort gældende, at selv hvis den ordning, der følger af OLT-afgørelsen, skadede andre fællesskabsinteresser, ville Rådet i medfør af traktatens artikel 136, stk. 2, være forpligtet til at respektere de »opnåede resultater«.

81 Det må imidlertid konstateres, at Domstolen allerede forkastede dette argument i Emesa-dommen, idet den bemærkede:

»45 Idet det findes unødvendigt at tage stilling til, om det toldkontingent, som er fastsat ved den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, kan betragtes som en kvantitativ restriktion, og om ordningen med AVS/OLT-kumulation tildeler de pågældende produkter OLT-oprindelse med henblik på anvendelsen af indførselsordningen i traktatens artikel 133, stk. 1, må det fastslås, at de pågældende produkter, som overskrider kontingentet, kun kan indføres mod betaling af told.

46 Imidlertid følger det af traktatens artikel 133, stk. 1, at indførsler fra OLT til Fællesskabet nyder godt af den fuldstændige afskaffelse af told, 'som gradvis finder sted i overensstemmelse med denne traktats bestemmelser'.

47 I den forbindelse bemærkes, som anført af Kommissionen, at afskaffelsen af told mellem medlemsstaterne for sukkerhandelens vedkommende først indtraf efter oprettelsen af en fælles markedsordning for sukker, som indebar

indførelsen af en fælles ydre told samtidig med fastsættelsen af en minimumspris i alle medlemsstater, navnlig med henblik på at fjerne konkurrencefordrejninger. Herefter kan foranstaltninger, som sigter mod at undgå konkurrencefordrejninger eller forstyrrelser af fællesmarkedet, og som kan have form af et toldkontingent, i en situation, hvor der ikke findes nogen fælles landbrugspolitik mellem OLT og Fællesskabet, ikke betragtes som værende i strid med traktatens artikel 133, stk. 1, blot fordi de vedtages.

48 For så vidt angår spørgsmålet, om det toldkontingent, som er fastsat ved den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, er foreneligt med traktatens artikel 136, stk. 2, skal det blot bemærkes, at det udtrykkeligt fremgår af denne bestemmelse, at Rådet skal træffe sine foranstaltninger 'på grundlag af de principper, som er nedfældet i denne traktat'. Som det blev fastslået af Domstolen i dommen [af 11. februar 1991] i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen [sag C-390/95 P, Sml. I, s. 769], præmis 37, hører principperne for den fælles landbrugspolitik til disse principper.

49 På den baggrund kan det ikke bebrejdes Rådet, at det i forbindelse med gennemførelsen af traktatens artikel 136, stk. 2, har taget hensyn til de krav, der følger af den fælles landbrugspolitik.

50 Det følger af ovenstående, at gyldigheden af en foranstaltning, som er omhandlet i den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, ikke kan anfægtes på grundlag af traktatens artikel 133, stk. 1, eller artikel 136, stk. 2, med henvisning til, at den fastsætter et kontingent for indførsel af sukker, som er omfattet af ordningen med AVS/OLT-kumulation af oprindelse.«

82 Det følger af ovenstående, at det første anbringende må forkastes i sin helhed.

83 Idet det findes ufornødent også at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt det første anbringende vedrører en retsregel, der tillægger borgerne rettigheder, må det konstateres, at undersøgelsen af anbringendet ikke har afsløret, at der foreligger en adfærd fra Fællesskabets side, der ville kunne give grundlag for et erstatningsansvar for dette.

*Anbringendet om en tilsidesættelse af princippet om retssikkerhed og om beskyttelse af den berettigede forventning*

84 Sagsøgeren har gjort gældende, at den anfægtede afgørelse tilsidesætter princippet om retssikkerhed og om beskyttelse af den berettigede forventning. Selskabet har henvist til, at Rådet ved at indsætte artikel 108b, stk. 1, i OLT-afgørelsen begrænsede importen af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, til 3 000 tons om året. Sagsøgeren havde ikke kunnet forvente en sådan ændring af OLT-afgørelsen. Selskabet har i denne forbindelse understreget, at OLT-afgørelsen var blevet vedtaget for en periode på ti år, og at den eneste ændring, der var forudset, i henhold til afgørelsens artikel 240, stk. 3, skulle foretages inden den 1. marts 1995. Sagsøgeren mener desuden, at en eventuel ændring kun kunne foretages i overensstemmelse med det mål, der er nævnt i traktatens artikel 132, stk. 1.

85 Sagsøgeren har endvidere anført, at de almindelige fællesskabsretlige principper pålægger Rådet at tage hensyn til interesserne for virksomheder, der har foretaget investeringer og udviklet aktiviteter på grundlag af de gældende retsregler (Domstolens dom af 27.4.1978, sag 90//77, Stimming mod Kommissionen, Sml. s. 995, af 16.5.1979, sag 84/78, Tomadini, Sml. s. 1801, af 28.4.1988, sag 120/86, Mulder, Sml. s. 2321, og af 11.7.1991, sag C-368/89, Crispoltoni, Sml. I, s. 3695).

86 Retten skal først erindre om, at Rådet, når det vedtager foranstaltninger i henhold til traktatens artikel 136, stk. 2, både skal tage hensyn til principperne i traktatens fjerde del, bl.a. dem, der er nævnt i traktatens artikel 132, og til

fællesskabsrettens øvrige principper, herunder dem, der vedrører den fælles landbrugspolitik (Emesa-dommen, præmis 38). Der skal endvidere erindres om, Rådet, som råder over et vidt skøn, når det afvejer målsætningerne bag OLT-associeringen og den fælles landbrugspolitik (Emesa-dommen, præmis 39 og 53), er beføjet til at begrænse og endog ophæve en fordel, som tidligere er indrømmet OLT, såfremt anvendelsen af den pågældende fordel kan føre til alvorlige forstyrrelser på den fælles markedsordnings område (Emesa-dommen, præmis 40).

87 Selv om princippet om beskyttelse af den berettigede forventning er et af Fællesskabets grundlæggende principper, kan de erhvervsdrivende dog ikke have nogen berettiget forventning om opretholdelse af en bestående situation, som Fællesskabets institutioner kan ændre ved beslutninger truffet inden for rammerne af deres skøn (jf. bl.a. Domstolens dom af 17.9.1998, sag C-372/96, Sml. I, s. 5091, præmis 22 og 23, og Emesa-dommen, præmis 34).

88 En påpasselig erhvervsdrivende burde således have forudset, at OLT-afgørelsen kunne blive ændret, og at en ændring eventuelt ville kunne gå ud på at ophæve eller begrænse fordele, der tidligere var indrømmet OLT. Dette gælder så meget mere i det foreliggende tilfælde, som de pågældende fordele var ekstraordinære (Emesa-dommen, præmis 40 og 41). Desuden var der ingen fællesskabsbestemmelser, der pålagde Rådet at tage hensyn til interesserne for de virksomheder, der allerede fandtes på markedet (jf. i samme retning Domstolens dom af 15.10.1994, sag C-280/93, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 4973, præmis 79).

89 Sagsøgeren kan ikke støtte ret på OLT-afgørelsens artikel 240, stk. 3, som bestemmer, at Rådet inden udløbet af den første periode på fem år i givet fald fastlægger de eventuelle ændringer vedrørende OLT's associering med Fællesskabet. Rådet er nemlig ikke i medfør af denne bestemmelse afskåret fra at udøve sin beføjelse i henhold til traktaten til at ændre de retsakter, det har udstedt i henhold til traktatens artikel 136 med henblik på at opfylde samtlige de målsætninger, som er opstillet i traktatens artikel 132 (Emesa-dommen, præmis 33).

90 Sagsøgeren har endvidere henvist til, at selskabets beslutning om at placere en sukkerfabrik på Aruba først blev truffet efter samråd med Arubas myndigheder og Kongeriget Nederlandenes Faste Repræsentation ved Den Europæiske Union i 1995 og i 1996.

91 Sagsøgeren kunne ikke have forudset, at Rådet ville foretage en kvantitativ begrænsning af importen af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse. Selskabet har i denne forbindelse særlig henvist til, at beslutningsproceduren i Rådet ikke er offentlig. Arubas myndigheder underrettede det først om indholdet af forhandlingerne fra juli 1997.

92 Retten må imidlertid konstatere, at sagsøgeren intet har fremført, der viser, at fællesskabsinstitutionerne over for selskabet skulle have afgivet præcise løfter, der skulle kunne give det en berettiget forventning om opretholdelse af den eksisterende ordning med AVS/OLT-kumulation af oprindelse for den eksport af sukker, det agtede at foretage.

93 Tværtimod understreger Domstolen med rette i Emesa-dommen, at »det fremgår af sagsakterne, at [sagsøgeren] på det tidspunkt, hvor selskabet skulle foretage investeringer på Aruba, rådede over tilstrækkeligt med oplysninger til — som erhvervsdrivende, der udviser almindelig påpasselighed — at forudse, at den liberale ordning med kumulation af oprindelse kunne blive ændret og gjort mere restriktiv« (præmis 36). Domstolen bemærkede i den forbindelse, »at forslag [96/C 139/01] blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* C 139 af 10. maj 1996 (s. 1), dvs. næsten et år før [sagsøgeren] påbegyndte produktionen på Aruba« (dommens præmis 36).

94 I henhold til forslag 96/C 139/01, som Domstolen henviser til, skulle reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse bl.a. afskaffes for sukker med oprindelse i AVS-staterne. Kommissionen foreslog således, for så vidt angår bilag II, en ny

artikel 6, som bestemte, at reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse ikke fandt anvendelse »på de i det harmoniserede systems kapitel 1-24 omhandlede varer, som [...] har oprindelse i AVS-stater«. Sukker er nævnt i det harmoniserede systems kapitel 17.

95 Forslag 96/C 139/01, som blev offentliggjort i maj 1996, dvs. ca. ni måneder inden det sagsøgende selskab blev stiftet, og elleve måneder inden det påbegyndte sin sukkerproduktion (jf. ovenfor, præmis 19), gik således ud på at indføre en ordning, der var endnu mere restriktiv for sagsøgeren end den ordning, der er indeholdt i den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, hvorefter AVS/OLT-kumulation af oprindelse er tilladt for en mængde på 3 000 tons sukker om året.

96 Sagsøgeren har endelig gjort gældende, at den anfægtede afgørelse tilsidesætter princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, idet der hverken er fastsat en overgangsperiode eller overgangsbestemmelser for bestående aktiviteter i OLT på tidspunktet for revisionen af OLT-afgørelsen. Der var ifølge selskabet i det foreliggende tilfælde ingen afgørende offentlige interesser, der kunne begrunde, at der ikke blev truffet overgangsforanstaltninger i forbindelse med revisionen af OLT-afgørelsen (Domstolens dom af 17.7.1997, sag C-183/95, Affish, Sml. I, s. 4315, præmis 57).

97 Som allerede fastslået, var der ingen fællesskabsretlige bestemmelser, der pålagde Rådet at tage hensyn til interesserne for de virksomheder, der allerede fandtes på markedet (jf. ovenfor, præmis 88).

98 Retten konstaterer endvidere, at sagsøgeren end ikke har hævdet, at selskabet på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse havde en ladning sukker, der var på vej mod Fællesskabet, og i relation til hvilken det kunne have haft en berettiget forventning om, at den kunne importeres til Fællesskabet uden restriktioner (jf. i samme retning dommen i sagen Sofrimport mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 52, præmis 16-21, og Rettens dom af 11.7.1999, sag T-267/94, Oleifici Italiani mod Kommissionen, Sml. II, s. 1239, præmis 38, 39 og 40).

99 Desuden bemærkes, at Kommissionen den 17. december 1997 vedtog forordning (EØF) nr. 2553/97 om udstedelse af importlicenser for visse produkter henhørende under KN-kode 1701, 1702, 1703 og 1704 med AVS/OLT-kumulation af oprindelsen (EFT L 349, s. 26). Det fremgår imidlertid af artikel 8 i forordning nr. 2553/97, at den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, først skulle anvendes fra den 1. januar 1998, og at de importlicenser, for hvilke ansøgningerne blev indgivet mellem den 10. og den 31. december 1997, blev udstedt inden for den maksimale mængde på 3 000 tons. Det er desuden ubestridt, at de ansøgninger om importlicenser, der blev indgivet før den 10. december 1997, blev imødekommet fuldt ud.

100 Der fandtes således i en måned en overgangsordning, der desuden var meget generøs, for så vidt som der i de 21 dage fra den 10. til den 31. december 1997 kunne importeres en »årlig« mængde på 3 000 tons sukker, der kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse.

101 Argumentet om, at der ikke blev fastsat en overgangsordning, må således også forkastes.

102 Det følger af ovenstående, at anbringendet om en tilsidesættelse af princippet om retssikkerhed og om beskyttelse af den berettigede forventning må forkastes. Undersøgelsen af dette anbringende har således heller ikke afsløret en tilsidesættelse fra Fællesskabets side af en retsregel, der tillægger borgerne rettigheder.

*Anbringendet om en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet*

103 Sagsøgeren har for det første anført, at Rådet har pligt til at forene virkeliggørelsen af de forskellige målsætninger, der er nævnt i traktatens artikel 3, uden at give den fælles landbrugspolitik prioritet (Domstolens dom af 23.2.1988,

sag 68/86, Det Forenede Kongerige mod Rådet, Sml. s. 855, præmis 12, og Domstolens kendelse af 12.7.1996, sag C-180/96 R, Det Forenede Kongerige mod Kommissionen, Sml. I, s. 3903, præmis 63). Rådet har i det foreliggende tilfælde tilsidesat proportionalitetsprincippet ved at prioritere den fælles landbrugspolitik forud for OLT's interesser.

104 I Emesa-dommen fastslog Domstolen, at Rådet, »når det vedtager foranstaltninger i henhold til traktatens artikel 136, stk. 2, både skal tage hensyn til principperne i traktatens fjerde del og til fællesskabsrettens øvrige principper, herunder dem, der vedrører den fælles landbrugspolitik« (dommens præmis 38), og at Rådet »[i] forbindelse med [afvejningen] af de forskellige målsætninger i traktaten [...] i givet fald [kan] blive nødt til at begrænse visse fordele, som tidligere er indrømmet OLT« (dommens præmis 39).

105 Argumentet må således forkastes. Det vil senere blive undersøgt, om Rådet i det foreliggende tilfælde har anlagt en åbenbart urigtig vurdering af, om det var »nødt til« at begrænse importen af sukker, der kunne drage fordel af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse (jf. nedenfor, præmis 117-150).

106 Sagsøgeren har for det andet gjort gældende, at den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, indebærer en strukturel restriktion af importen af sukker med oprindelse i OLT til Fællesskabet. Bestemmelsen begrænser nemlig den mængde sukker med AVS-oprindelse, der kan importeres til Fællesskabet, idet det tillægges OLT-oprindelse efter bearbejdning eller forarbejdning som omhandlet i artikel 6 i bilag II, til 3 000 tons. Der kan imidlertid ifølge sagsøgeren kun træffes midlertidige restriktive foranstaltninger på grundlag af OLT-afgørelsens artikel 109 i relation til import fra OLT, forudsat at foranstaltningerne »kun undtagelsesvis, delvis og midlertidigt [begrænser]« den frie indførsel til Fællesskabet af produkter hidrørende fra OLT (Domstolens dom af 26.10.1994, sag C-430/92, Nederlandene mod Kommissionen, Sml. I, s. 5197, og af 22.4.1997, sag C-310/95, Road Air, Sml. I, s. 2229, præmis 40 og 41, samt dommen i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 42, præmis 95).

107 Det fremgår imidlertid af Emesa-dommen (præmis 40), at Rådet er berettiget til strukturelt at begrænse en fordel, som tidligere er indrømmet OLT, i det konkrete tilfælde anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse i sukkersektoren, såfremt det godtgøres, at »anvendelsen af reglen [...] i [denne sektor] [kan] føre til alvorlige forstyrrelser på den fælles markedsordnings område«. Det vil senere blive undersøgt, om Rådets vurdering af den risiko, som reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse indebar for den fælles markedsordning for sukker, var åbenbart urigtig (jf. nedenfor, præmis 117-150).

108 For det tredje har sagsøgeren anført, at det fremgår af skrivelsen af 18. december 1997 fra F. Fischler til selskabets advokat og af skrivelsen af 9. juni 1997 fra Ph. Soubestre, fra Kommissionen, til Kongeriget Nederlandenes faste repræsentant, at den strukturelle restriktion i den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, blev pålagt som en alternativ løsning. Efter selskabets opfattelse skal en strukturel restriktion, der vedtages i stedet for en beskyttelsesforanstaltning, i det mindste opfylde de samme kriterier som de i OLT-afgørelsens artikel 109 fastsatte foranstaltninger. Det kan nemlig ikke accepteres, at en endelig strukturel restriktion lettere kan tillades end en beskyttelsesforanstaltning. I det foreliggende tilfælde var betingelserne for at vedtage en beskyttelsesforanstaltning i medfør af OLT-afgørelsens artikel 109 imidlertid ikke opfyldt.

109 Retten må imidlertid konstatere, at de to skrivelser fra Kommissionen, som sagsøgeren har nævnt, ikke støtter selskabets argumentation.

110 I den skrivelse, der er underskrevet af Ph. Soubestre, afviser Kommissionen et forslag fra de nederlandske myndigheder. Disse havde foreslået en ordning med minimumseksportpriser for sukker fra OLT og en tilpasning af proceduren i forbindelse med beskyttelsesforanstaltninger til de regler, der gælder inden for rammerne af Verdenshandelsorganisationen (WTO). Det fremgår imidlertid på ingen måde af denne skrivelse, at den strukturelle restriktion, Rådet senere indførte i den anfægtede afgørelse, udgør en skjult beskyttelsesforanstaltning.

111 Skrivelsen af 18. december 1997 fra F. Fischler er et svar på en skrivelse fra sagsøgerens advokat, hvori denne havde forklaret, hvorfor det ikke var nødvendigt at vedtage beskyttelsesforanstaltninger for sukker med oprindelse i OLT. F. Fischler tilslutter sig denne vurdering. Han anfører, at der efter Kommissionens opfattelse som følge af vedtagelsen af den anfægtede afgørelse p.t. ikke syntes at være behov for beskyttelsesforanstaltninger (»safeguard measures seem, for the time being, unnecessary«). Han hævder imidlertid på ingen måde, at den anfægtede afgørelse er en alternativ løsning, der er vedtaget i stedet for en beskyttelsesforanstaltning. Det fremgår udelukkende af skrivelsen, at den ved den anfægtede afgørelses valgte strukturelle løsning har bragt forstyrrelserne på fællesskabsmarkedet til ophør, således at der ikke er anledning til at træffe beskyttelsesforanstaltninger.

112 De to skrivelser, sagsøgeren har nævnt, viser således ikke, at den begrænsning af AVS/OLT-kumulationen af oprindelse, der blev pålagt ved den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, udgør en skjult beskyttelsesforanstaltning eller en alternativ løsning, der blev vedtaget i stedet for en sådan foranstaltning.

113 Under alle omstændigheder fastslog Domstolen allerede i Emesa-dommen, at »den foranstaltning, som er omhandlet i den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, ikke udgør en beskyttelsesforanstaltning, der som en midlertidig undtagelsesforanstaltning skal løse de særlige vanskeligheder, som er opstået, og som ikke kan løses inden for rammerne af den samhandelsordning, der normalt finder anvendelse, men derimod ændrer den almindelige ordning i overensstemmelse med de samme kriterier, som var grundlaget for vedtagelsen af OLT-afgørelsen«, og at »betingelserne for vedtagelse af beskyttelsesforanstaltninger i henhold til den ændrede OLT-afgørelses artikel 109« under disse omstændigheder »ikke er relevante for vurderingen af, om [den anfægtede] afgørelse [...] er gyldig« (dommens præmis 61). Domstolen konkluderede: »Således var Rådet, da det fastsatte den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, ikke forpligtet til at overholde de særlige krav, som er forbundet med vedtagelsen af beskyttelsesforanstaltninger i henhold til OLT-afgørelsens artikel 109« (dommens præmis 62).

114 Det tredje argument må således også forkastes.

115 For det fjerde har sagsøgeren anført, at den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 2, er uforenelig med proportionalitetsprincippet, for så vidt som formaling af sukker (»milling«) ikke er medtaget blandt de former for bearbejdning eller forarbejdning, der anses for tilstrækkelige til at indrømme AVS/OLT-kumulation af oprindelse. Selskabet har i denne forbindelse understreget, at tilsætning af farvestoffer til sukker, som er en mindre betydelig bearbejdning eller forarbejdning end »milling«, i henhold til den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 2, er tilstrækkelig til at give OLT-oprindelse.

116 Dette argument hviler imidlertid på en forkert forståelse af den anfægtede afgørelse. Som det understreges af Domstolen i Emesa-dommen (præmis 59 og 60), »[opstiller] artikel 108b, stk. 2, blot [...] to eksempler på [arbejdsprocesser], som kan betragtes som tilstrækkelige til, at produkter anses for at have OLT-oprindelse, men [...] bestemmelsen [indeholder] ikke [...] en udtømmende opregning af disse«, hvorfor sagsøgeren »ikke med held [kan] påstå, at 'milling' ved artikel 108b, stk. 2, er blevet afskaffet som relevant proces med henblik på tildeling af kumulation af oprindelse«.

117 Dette argument må således også forkastes.

118 For det femte har sagsøgeren anført, at situationen på Fællesskabets sukkermarked ikke gjorde det nødvendigt at begrænse importen af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, til 3 000 tons om året.

119 I denne forbindelse udtalte Domstolen i Emesa-dommen (præmis 53-58):

»53 Det bemærkes, at en foranstaltning på et område som det foreliggende, hvor fællesskabsinstitutionerne råder over et vidt skøn, kun kan kendes ulovlig, hvis den er åbenbart uhensigtmæssig i forhold til det mål, som vedkom-

mende institution forfølger. Domstolens prøvelsesret må navnlig begrænses, såfremt Rådet skal afveje modstående interesser og således vælge mellem forskellige muligheder inden for rammerne af de politiske valg, som henhører under dets særlige ansvarsområder (jf. [dommen i sagen] Tyskland mod Rådet [...], præmis 90 og 91, [dom] af 17.10.1995, sag C-44/94, Fishermen's Organisations m.fl., Sml. I, s. 3115, præmis 37, og af 19.11.1998, sag C-150/94, Det Forenede Kongerige mod Rådet, Sml. I, s. 7235, præmis 87).

54 I den forbindelse kan det [...] ikke antages, at fastsættelsen af kontingentet ved den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b åbenbart gik ud over, hvad der var nødvendigt for at nå de af Rådet forfulgte mål.

55 I den forbindelse fremgår det af syvende betragtning til [den anfægtede] afgørelse [...], at Rådet indførte artikel 108b, idet det dels havde måttet konstatere, at den 'fri[e] adgang for alle varer med oprindelse i OLT og ... kumulering mellem varer med oprindelse i AVS-staterne og varer med oprindelse i OLT' indebar en 'risiko for konflikt' mellem målene for OLT-udviklingspolitikken og den fælles landbrugspolitik, dels ønskede at tage hensyn til, at 'alvorlige forstyrrelser på fællesskabsmarkedet for visse landbrugsprodukter omfattet af en fælles markedsordning ... ved flere lejligheder [havde] ført til vedtagelse af beskyttelsesforanstaltninger'.

56 Imidlertid bemærkes, at det fremgår af sagsakterne, at der på det tidspunkt, hvor [den anfægtede] afgørelse [...] blev vedtaget, for det første forelå en overskudsproduktion af roesukker i forhold til Fællesskabets sukkerforbrug, hvortil kom indførslerne af rørsukker fra AVS-staterne, som skulle opfylde den særlige efterspørgsel efter denne vare, og det forhold, at Fællesskabet var forpligtet til at indføre en vis mængde sukker fra tredjelande i overensstemmelse med aftaler indgået inden for WTO. For det andet var Fællesskabet forpligtet til at støtte sukkereksporten med eksportrestitutioner

inden for de rammer, der er udstukket i aftalerne inden for WTO. Under disse omstændigheder kunne Rådet med rette antage, at enhver yderligere sukkermængde, som nåede Fællesskabets marked, selv om den var ubetydelig i forhold til produktionen i Fællesskabet, ville forpligte dennes institutioner til at øge støtten til eksporten inden for de ovennævnte grænser eller til at nedsætte de europæiske producenters kvoter, hvilket ville have forstyrret den i forvejen ustabile fælles markedsordning for sukker og ville have været i strid med målene for den fælles landbrugspolitik.

57 Desuden følger det af såvel forelæggelseskendelsen som af de tal, der er oversendt af Rådet og af Kommissionen, at det årlige kontingent på 3 000 tons ikke er mindre end niveauet for den traditionelle indførsel af sukker fra OLT, idet disse ikke selv fremstiller dette produkt. Endvidere tilføres produkter fra AVS-landene kun en mindre merværdi i OLT, idet den industri, som er berørt af [den anfægtede] afgørelse [...], kun i begrænset omfang kan bidrage til disses udvikling. Dertil kommer, at det ikke kunne udelukkes, at den uindskrænkede anvendelse af reglen om kumulation af oprindelse indebar en risiko for, at produkter fra AVS-staterne kunstigt blev omdirigeret via OLT, således at der på Fællesskabets marked kunne afsættes større mængder sukker end dem, som disse stater i henhold til aftaler havde ret til at afsætte på dette marked uden told og afgifter.

58 På den baggrund kan foranstaltningen vedrørende indførsel af sukker med AVS/OLT-kumulation af oprindelse i henhold til den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, ikke anses for at være i strid med proportionalitetsprincippet.«

120 I sit indlæg af 9. oktober 2000 har sagsøgeren heftigt kritiseret denne passage i dommen.

121 Hvad først angår Emesa-dommens præmis 55 har sagsøgeren anført, at Domstolen som grundlag for sin vurdering tog udgangspunkt i de udtalelser, der er indeholdt i den anfægtede afgørelses syvende betragtning, uden at sætte spørgsmålstegn ved rigtigheden af disse udtalelser.

122 Dette argument må forkastes. Der skal nemlig i forbindelse med legalitetskontrollen af en retsakt tages hensyn til begrundelsen for retsakten. Med henblik på vurderingen af, om Rådet havde tilsidesat proportionalitetsprincippet, erindrede Domstolen således først i dommens præmis 55 om de grunde, der var blevet fremført af Rådet i den anfægtede afgørelse til støtte for begrænsningen af importen af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse. Domstolen behandlede imidlertid ikke Rådets udtalelser som fastslåede kendsgerninger. Den undersøgte i dommens præmis 56 og 57, om de i den anfægtede afgørelses syvende betragtning indeholdte udtalelser var baseret på åbenbart urigtige skøn, hvilket ifølge Domstolen ikke var tilfældet.

123 Sagsøgeren har endvidere gjort gældende, at Emesa-dommens præmis 55 indeholder faktiske fejl, der skaber tvivl om konklusionen om, at den anfægtede afgørelse ikke var i strid med proportionalitetsprincippet.

124 Sagsøgeren har i denne forbindelse forklaret, at der forud for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse aldrig var blevet truffet beskyttelsesforanstaltninger for så vidt angår det sukker, der kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse. Det er desuden ifølge selskabet forkert at hævde, at »visse landbrugsprodukter« var blevet ramt af beskyttelsesforanstaltninger. Det var nemlig kun ris fra OLT, der havde været genstand for sådanne foranstaltninger.

125 Det må imidlertid konstateres, at hverken Rådet i den anfægtede afgørelses syvende betragtning eller Domstolen i Emesa-dommen har hævdet, at Fællesskabet tidligere havde truffet beskyttelsesforanstaltninger for at begrænse importen af sukker. Den anfægtede afgørelses syvende betragtning må forstås således, at der i lighed med de »alvorlige forstyrrelser på fællesskabsmarkedet

[forårsaget af...] visse landbrugsprodukter omfattet af en fælles markedsordning, [som] ved flere lejligheder [har] ført til vedtagelse af beskyttelsesforanstaltninger«, også måtte frygtes forstyrrelser for så vidt angår sukker. Sådanne forstyrrelser begrundede ifølge Rådet den vedtagne strukturelle foranstaltning, og Domstolen tilsluttede sig i Emesa-dommen denne vurdering.

126 Desuden bemærkes, at selv om det kun var ris med oprindelse i OLT, der tidligere var blevet ramt af beskyttelsesforanstaltninger, har Rådet ikke foretaget en åbenbart urigtig vurdering ved at henvise til vedtagelsen af beskyttelsesforanstaltninger for »visse landbrugsprodukter«. Den beskyttelsesforanstaltning, der førte til dommen i sagen Antillean Rice Mills m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 42, vedrørte således eksempelvis forskellige produkter, nemlig de forskellige rissorter, der henhører under KN-kode 1006 30 21 til 1006 30 48. Den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, som kun ser ud til at finde anvendelse på et enkelt produkt, nemlig sukker, vedrører i øvrigt i realiteten også forskellige produkter, nemlig »produkter henhørende under position HS 1701, 1702, 1703 og 1704«.

127 Hvad angår Emesa-dommens præmis 56 indeholder denne passage i dommen ifølge sagsøgeren også faktiske fejl.

128 Sagsøgeren har imidlertid som svar på et spørgsmål herom under retsmødet forklaret, at selskabet anfægter Domstolens bedømmelse af de faktiske omstændigheder og ikke disse faktiske omstændigheders materielle rigtighed.

129 Sagsøgeren har i den forbindelse anført, at Domstolen har baseret sin vurdering af nødvendigheden og forholdsmæssigheden af begrænsningen af importen af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, på tre elementer, nemlig for det første en overskudsproduktion af roesukker i Fællesskabet i forhold til Fællesskabets sukkerforbrug på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, for det andet det forhold, at der fandtes præferenceindførsler af sukker i betydeligt omfang, og for det tredje forpligtelserne i henhold til aftaler indgået inden for rammerne af WTO (herefter »WTO-aftalerne«).

130 Sagsøgeren har imidlertid gjort gældende, at overskudsproduktionen er strukturel og altid har eksisteret, selv på tidspunktet for vedtagelsen af OLT-afgørelsen i 1991. Det er således ifølge selskabet forkert at hævde — således som Domstolen gør det i Emesa-dommens præmis 56 — at Fællesskabets sukkermarked var ustabilt. Desuden steg præferenceindførslerne stadig, uden at Fællesskabet fandt det nødvendigt at nedbringe sin egen produktion indtil 2000 eller 2001. Denne holdning skyldes det forhold, at den fælles markedsordning er baseret på et selvfinansieringssystem, hvor omkostningerne bæres af forbrugerne.

131 Det er ifølge sagsøgeren en misforståelse at tro, at importen af sukker med oprindelse i OLT medfører eksport af den samme mængde sukker med restitution. Der findes nemlig ikke en mekanisme, der knytter de to ting sammen som »forbundne kar«, hvilket Kommissionen og Rådet i øvrigt har anerkendt (kendelsen af 30.4.1999 i sagen Emesa Sugar mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 25).

132 Sagsøgeren har endvidere anført, at det er forkert at hævde, at importen fra OLT, som på langt sigt højst vil nå op på 100 000-150 000 tons om året, udgør et problem i relation til de forpligtelser, der for Fællesskabet følger af WTO-aftalerne. Kommissionen har i øvrigt under sagen om foreløbige forholdsregler anerkendt, at Fællesskabet eksporterer en mindre mængde sukker med restitution end den, der er tilladt i henhold til WTO-aftalerne. Denne ekstra margin udgør 1 120 000 tons for perioden svarende til produktionsårene 1995/1996 til 1997/1998 (Rettens præsidents kendelse af 8.10.1997, sag T-229/97 R, CEFS mod Rådet, Sml. II, s. 1649). Ifølge Kommissionens beregninger var den nævnte margin 998 200 tons den 1. juli 1997 (kendelsen af 30.4.1999 i sagen Emesa Sugar mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 25, præmis 107). For så vidt angår produktionsåret 2000/2001 var den stadig på over 400 000 tons. Det lave niveau for importen fra OLT kunne således ikke forhindre Fællesskabet i at overholde sine forpligtelser som følge af WTO-aftalerne, i hvert fald ikke indtil produktionsåret 2000/2001. Sagsøgeren har endvidere anført, at sukker med oprindelse i OLT kan medregnes i kategorien sukker med oprindelse i AVS som

følge af kumulationen af de to oprindelser. Der er imidlertid tale om præferencesukker, som ikke falder ind under de forpligtelser, Fællesskabet har indgået inden for rammerne af WTO-aftalerne (jf. fodnote 1 i »Schedule CXL«).

133 Situationen med strukturel overskudsproduktion inden for Fællesskabets sukkerindustri udgør ifølge sagsøgeren det egentlige problem for industrien. Man har aldrig tidligere været af den opfattelse, at denne overskudsproduktion, som i hvert fald har eksisteret siden 1973, gjorde det nødvendigt at begrænse præferenceindførslerne af sukker til Fællesskabet. Det var derfor uforholdsmæssigt, at importen af sukker fra OLT ved den anfægtede afgørelse blev begrænset til 3 000 tons i 1997, når denne import kun var på lidt over 10 000 tons, og Fællesskabet på daværende tidspunkt havde en ekstra eksportmargin på ca. 1 mio. tons inden for rammerne af WTO-aftalerne. Sagsøgeren har påpeget, at da importen af sukker fra OLT i 1999 som følge af AVS/OLT-kumulationen af oprindelse var på over 50 000 tons, fandt Fællesskabet det end ikke nødvendigt at indføre kvantitative restriktioner, idet det blot indførte minimumspriser.

134 Indledningsvis bemærkes, at Domstolen i Emesa-dommens præmis 40 på grundlag af en vurdering af situationen inden for sukkersektoren, som den bl.a. foretog i dommens præmis 56, udtalte, at Rådet med rette kunne antage, at det var nødvendigt at begrænse rækkevidden af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse for sukker, da anvendelsen af denne fordel i denne sektor »kunne føre til alvorlige forstyrrelser på den fælles markedsordnings område«.

135 Eftersom det ikke tilkommer Retten at sætte spørgsmålstegn ved Domstolens bedømmelse af faktiske omstændigheder, hvis materielle rigtighed ikke er blevet bestridt (jf. ovenfor, præmis 128), vil sagsøgerens argumenter vedrørende Emesa-dommens præmis 56 — som navnlig drejer sig om, hvorvidt Rådet anlagde en åbenbart urigtig vurdering, da det i 1997 antog, at en ubegrænset anvendelse af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse »kunne føre til alvorlige forstyrrelser på den fælles markedsordnings område« — kun blive undersøgt for fuldstændighedens skyld.

136 Det skal i den forbindelse først bemærkes, at det er ubestridt mellem parterne, at fællesskabsprisen for sukker på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse var to gange højere end prisen på verdensmarkedet. Sagsøgeren har på baggrund af et skriftligt spørgsmål fra Retten bekræftet, at der ikke skal betales importafgift på Aruba af sukker, der er købt i et AVS-land. Eftersom sukker med oprindelse i AVS, der forarbejdes i OLT, i medfør af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse opnår OLT-oprindelse og dermed er fritaget for told i Fællesskabet, skabte den betydelige forskel mellem prisen på verdensmarkedet og fællesskabsprisen på sukker på tidspunktet på vedtagelsen af den anfægtede afgørelse en reel risiko for en forøgelse af eksporten til Fællesskabet af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse.

137 Selv om eksporten til Fællesskabet af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, i 1996 lå på under 3 000 tons, forudså sagsøgeren således selv, at den, hvis den anfægtede afgørelse ikke var blevet vedtaget, ville være nået op på 100 000-150 000 tons i de efterfølgende år. I øvrigt tog dette skøn ikke engang hensyn til den potentielle eksport, men var baseret på produktionen hos to eksisterende virksomheder og to andre virksomheder, som skulle til at påbegynde deres aktiviteter på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse (jf. NEI-rapporten, s. 85, punkt 6.5). I betragtning af den betydelige forskel mellem prisen på verdensmarkedet og fællesskabsprisen på sukker er det imidlertid mere end sandsynligt, at andre selskaber ville være gået ind på det pågældende marked, hvis Rådet ikke havde begrænset anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse for sukker.

138 Der var desuden på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, som understreget af Domstolen i Emesa-dommens præmis 57, ubestrideligt en risiko »for, at produkter fra AVS-staterne kunstigt blev omdirigeret via OLT, således at der på Fællesskabets marked kunne afsættes større mængder sukker end dem, som disse stater i henhold til aftaler havde ret til at afsætte på dette marked uden told og afgifter«. Der skal i den forbindelse erindres om, at helt enkle forarbejdningsprocesser (selv de, der normalt aldrig kunne give OLT-oprindelse) i medfør af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse er tilstrækkelige til, at AVS-produkter betragtes som OLT-produkter og kan importeres til Fællesskabets marked fritaget for importafgifter.

139 På grundlag af ovenstående må det konkluderes, at der på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse var en reel risiko for en betydelig stigning i eksporten af sukker, der kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, til Fællesskabet.

140 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt den truende stigning i eksporten risikerede at forstyrre den fælles markedsordning for sukker, bemærkes, at sagsøgeren ikke har bestridt de udtalelser vedrørende de faktiske forhold, der er indeholdt i Emesa-dommens præmis 56, nemlig at der var en »overskudsproduktion af roesukker i forhold til Fællesskabets sukkerforbrug«, at Fællesskabet desuden var forpligtet »til at indføre en vis mængde sukker fra tredjelande i overensstemmelse med [WTO-aftalerne]«, og at der hertil kom »indførslerne af rørsukker fra AVS-staterne, som skulle opfylde den særlige efterspørgsel efter denne vare«. På baggrund af fællesskabsprisens høje niveau i forhold til prisen på verdensmarkedet »var Fællesskabet forpligtet til at støtte sukkereksporten med eksportrestitutioner inden for de rammer, der er udstukket i [WTO-aftalerne]«.

141 Hvad angår sagsøgerens argument om, at overskudsproduktionen af sukker i Fællesskabet er strukturel og allerede eksisterede i 1991, da reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse blev vedtaget, skal det bemærkes, at sukker ikke er det eneste produkt, reglen finder anvendelse på. Der er tværtimod tale om en generel fordel, der finder anvendelse på ethvert produkt, der er forarbejdet i OLT. Når anvendelsen af en sådan fordel skaber eller risikerer at skabe forstyrrelser i en bestemt sektor, er Fællesskabet berettiget til at træffe punktuelle eller strukturelle foranstaltninger for at løse problemet.

142 Ifølge Domstolen »kunne Rådet med rette antage, at enhver yderligere sukkermængde, som nåede Fællesskabets marked, selv om den var ubetydelig i forhold til produktionen i Fællesskabet, ville forpligte dettes institutioner til at øge støtten til eksporten inden for [WTO-aftalernes] grænser eller til at nedsætte

de europæiske producenters kvoter, hvilket ville have forstyrret den i forvejen ustabile fælles markedsordning for sukker og ville have været i strid med målene for den fælles landbrugspolitik« (Emesa-dommen, præmis 56).

143 Sagsøgeren har sat spørgsmålstegn ved denne bedømmelse af de faktiske omstændigheder. Ifølge sagsøgeren var der ingen reel risiko for forstyrrelse af Fællesskabets sukkermarked.

144 Når situationen imidlertid på fællesskabsmarkedet for sukker, hvor der findes en ordning med beskyttede priser, allerede er den, at udbuddet overstiger efterspørgslen, er det rimeligt at antage, at enhver forøgelse af udbuddet gennem import kan skabe forstyrrelser. For at opretholde den ustabile ligevægt på markedet — som snarere er en kontrolleret uligevægt, da ligevægten kun opnås gennem subventioneret eksport — vil det nemlig være nødvendigt enten at nedsætte interventionsprisen betydeligt for at bremse importen og forøge efterspørgslen eller at begrænse produktionen i Fællesskabet og/eller forøge eksporten, som på baggrund af forskellen mellem fællesskabsprisen og prisen på verdensmarkedet skal subventioneres.

145 På baggrund af den overhængende fare for en betydelig forøgelse af sukkerimporten til Fællesskabet, som blev skabt ved reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse (jf. ovenfor, præmis 139), kunne Rådet efter at have foretaget en afvejning af OLT's interesser og de interesser, der er forbundet med den fælles landbrugspolitk, med rimelighed beslutte at begrænse anvendelsen af den pågældende regel for at bremse importen fra OLT af produktet, som kun havde OLT-oprindelse gennem en juridisk fiktion.

146 Hvad angår sagsøgerens argument om, at Fællesskabet eksporterer en mindre mængde sukker med eksportrestitution end den, der er tilladt i henhold til WTO-aftalerne, skal det bemærkes, at hverken Rådet eller Domstolen har hævdet, at begrænsningen af den toldfrie import ved den ændrede OLT-afgørelses

artikel 108b, stk. 1, er begrundet i, at Fællesskabet ikke længere i medfør af WTO-aftalerne kunne øge omfanget af sin subventionerede eksport af sukker.

147 Der skal henvises til, at WTO-aftalerne, særlig »Schedule CXL«, opstiller en grænse for den subventionerede eksport af sukker. De indebærer imidlertid ingen forpligtelse til at udtømme den således tildelte mængde. Formålet med WTO-aftalerne er nemlig gradvist at nedbringe den subventionerede eksport.

148 Det kan derfor ikke antages, at Rådet har tilsidesat proportionalitetsprincippet ved at beslutte at begrænse importen af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, selv om den yderligere eksport, som denne import havde kunnet medføre, forblev under det loft, der er fastsat i WTO-aftalerne.

149 Sagsøgeren har endvidere forklaret, at en forøgelse af importen af sukker, som kan opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, ikke behøver at få indflydelse på produktionen i Fællesskabet. Selskabet har påpeget, at produktionen i Fællesskabet i de seneste år hele tiden har ligget under de produktionskvoter, der er fastsat af Fællesskabet.

150 Der skal imidlertid erindres om, at sagsøgeren under hele sagens forløb har understreget, at der er en strukturel overskudsproduktion på Fællesskabets marked. Sagsøgeren har endvidere under retsmødet henvist til Revisionsrettens særberetning nr. 20/2000 om forvaltningen af den fælles markedsordning for sukker (EFT 2001 C 50, s. 1), hvoraf det fremgår, at denne overskudsproduktion i 1997 var på omkring 2 mio. tons. Det er således, uanset om produktionskvoterne var udtømt, rimeligt at antage, at Fællesskabets sukkermarked, hvor udbuddet klart overstiger efterspørgslen, ville være blevet forstyrret, hvis

sukkerimporten var steget betydeligt som følge af anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse.

151 Det må under disse omstændigheder konkluderes, at Rådet med rimelighed kunne antage, at det var nødvendigt at begrænse importen af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, for at beskytte stabiliteten i den fælles markedsordning for sukker.

152 Det skal endvidere undersøges, om Rådet ved at begrænse anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse til 3 000 tons har tilsidesat proportionalitetsprincippet.

153 Det må imidlertid konstateres, at Domstolen allerede i Emesa-dommen fastslog, at det loft, der blev fastsat ved den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, dvs. begrænsningen af importen med AVS/OLT-kumulation af oprindelse til 3 000 tons om året, ikke kan anses for at være i strid med proportionalitetsprincippet. Domstolen henviste i denne forbindelse i dommens præmis 57 bl.a. til, at »det årlige kontingent på 3 000 tons ikke er mindre end niveauet for den traditionelle indførsel af sukker fra OLT, idet disse ikke selv fremstiller dette produkt«, at den af den anfægtede afgørelse berørte industri »kun i begrænset omfang kan bidrage til [OLT's] udvikling«, og at »den uindskrænkede anvendelse af reglen om kumulation af oprindelse indebar en risiko for, at produkter fra AVS-staterne kunstigt blev omdirigeret via OLT, således at der på Fællesskabets marked kunne afsættes større mængder sukker end dem, som disse stater i henhold til aftaler havde ret til at afsætte på dette marked uden told og afgifter«.

154 I sit indlæg af 9. oktober 2000 har sagsøgeren også kritiseret denne passage i Emesa-dommen. Da de af sagsøgeren fremførte argumenter kun vedrører Domstolens bedømmelse af faktiske forhold, der ikke er bestridt, vil de kun blive undersøgt for fuldstændighedens skyld (jf. ovenfor, præmis 135).

155 Sagsøgeren har lagt særlig vægt på, at der ikke findes en traditionel indførsel af sukker fra OLT. Sukkerindustrien startede i OLT som følge af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse. I 1996 lå eksporten på under 3 000 tons, idet de pågældende virksomheder endnu ikke var blevet fuldt ud funktionsdygtige. Det er under disse omstændigheder uforståeligt, at Domstolen i Emesa-dommens præmis 57 begrunder kontingentet på 3 000 tons med henvisning til en traditionel indførsel. Sagsøgeren har påpeget, at de 3 000 tons er mindre end selskabets månedlige produktion. Selskabet har henvist til, at Rettens præsident i kendelsen af 30. april 1999 i sagen Emesa Sugar mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 25, fandt, at en import af sukker med oprindelse i OLT på 15 000 tons om året var nødvendig for at sikre selskabets overlevelse. Selv hvis begrænsningen af importen af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, havde været nødvendig, skulle Rådet ifølge sagsøgeren i den anfægtede afgørelse have taget hensyn til interesserne for de virksomheder, der fandtes i OLT i sukkersektoren, og have fastsat et kontingent på et niveau, der ville have gjort det muligt for disse virksomheder at fortsætte på markedet. Selskabet har i den forbindelse henvist til den fremgangsmåde, Rådet har fulgt for andre produkter, f.eks. isoglukose og inulin.

156 Det skal først bemærkes, at sagsøgeren selv har anerkendt, at der ikke findes nogen sukkerproduktion i OLT. Hvis der fandtes en sådan produktion, ville den under alle omstændigheder ikke være berørt af den anfægtede afgørelse, idet den i sin egenskab af produktion af fuldt ud fremstillede varer som omhandlet i artikel 2 i bilag II ville have OLT-oprindelse.

157 Hvad angår sukker, der »forarbejdes« i OLT, skal der erindres om, at sukker, der undergår en tilstrækkelig forarbejdning i overensstemmelse med de almindelige regler om oprindelse (jf. ovenfor, præmis 77), udgør et produkt med oprindelse i OLT, som kan importeres til Fællesskabet fritaget for told uden nogen form for kvantitativ begrænsning.

158 Ved at indsætte artikel 108b, stk. 1, i OLT-afgørelsen fastsatte Rådet blot et loft for importen af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, dvs.

sukker med oprindelse i AVS-staterne, der har undergået en forarbejdning i OLT, som normalt ville være utilstrækkelig til at give det OLT-oprindelse, men som ikke desto mindre anses for at have en sådan oprindelse i medfør af en juridisk fiktion.

159 Rådets fastsatte det i den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1, indeholdte loft på et niveau, der omtrent svarede til den eksisterende eksport af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse.

160 Sagsøgeren har således bekræftet, at eksporten til Fællesskabet af sukker med AVS/OLT-kumulation af oprindelse i året før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse udgjorde 2 310 tons. De første seks måneder af 1997 udgjorde den ifølge sagsøgeren 1 404,3 tons. Det følger heraf, at Rådet ikke handlede urimeligt, da det i november 1997 begrænsede anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse for sukker til 3 000 tons om året.

161 Hvad angår argumentet om, at fællesskabsinstitutionerne burde have taget hensyn til, at sukkerindustrien i OLT befandt sig i en opstartsfase, skal det bemærkes, at reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse har eksisteret siden vedtagelsen af OLT-afgørelsen i 1991. Det sagsøgende selskab blev først stiftet den 6. februar 1997, hvor Kommissionen allerede havde forelagt Rådet et forslag, som sigtede mod en fuldstændig afskaffelse af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse for sukker (jf. ovenfor, præmis 94).

162 Endvidere bemærkes, at hvis sagsøgerens overlevelse virkelig var afhængig af, at reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse blev opretholdt, således som

selskabet hævder det, måtte den foretagne investering betragtes som fuldstændig dumdristig. Reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse er nemlig helt ekstraordinær, og det var allerede inden stiftelsen af det sagsøgende selskab blevet annonceret, at reglen ville blive afskaffet for så vidt angår sukker.

163 Sagsøgeren har endvidere under retsmødet lagt særlig vægt på, at importen af sukker i 1997 kun udgjorde 10 000 tons. Da en sådan mængde efter selskabets opfattelse ikke kan forstyrre Fællesskabets sukkermarked, var det helt urimeligt at fastsætte loftet i den ændrede OLT-afgørelses artikel 108b, stk. 1.

164 Der skal imidlertid erindres om, at sagsøgeren selv — på grundlag af et skøn, der ikke engang tager hensyn til den potentielle eksport — har anført, at hvis den anfægtede afgørelse ikke var blevet vedtaget, ville eksporten af sukker, som kunne opnå AVS/OLT-kumulation af oprindelse, være nået op på 100 000-150 000 tons om året (jf. ovenfor, præmis 137). Som fastslået ovenfor, kunne Rådet med rimelighed antage, at en sådan mængde kunne forstyrre Fællesskabets sukkermarked (jf. ovenfor, præmis 144 og 145).

165 Sagsøgeren har endvidere kritiseret Domstolens bemærkning i Emesa-dommens præmis 57 om, at »produkter fra AVS-landene kun [tilføres] en mindre merværdi i OLT, idet den industri, som er berørt af [den anfægtede] afgørelse [...], kun i begrænset omfang kan bidrage til disses udvikling«.

166 Det kan imidlertid ikke for alvor benægtes, at de processer, der i henhold til de almindelige regler om oprindelse giver et produkt OLT-oprindelse, tilfører produktet mere værdi end de processer, som giver AVS/OLT-kumulation af oprindelse, og som er enkle processer. Desuden skaber de sidstnævnte processer

sædvanligvis ikke megen beskæftigelse. Det må derfor antages, at den industri, der var berørt af den anfægtede afgørelse, kun i begrænset omfang kunne bidrage til OLT's udvikling.

167 Sagsøgeren har endvidere gjort gældende, at der — i modsætning til hvad Domstolen hævder i Emesa-dommens præmis 57 — ikke er nogen tegn på, at produkter fra AVS-staterne kunstigt blev omdirigeret på tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse.

168 Som fastslået ovenfor i præmis 138, var risikoen for en sådan omdirigering imidlertid reel som følge af forskellen mellem fællesskabsprisen på sukker og sukkerprisen på verdensmarkedet.

169 Sagsøgeren har endelig givet udtryk for forargelse over, at importen af sukker med oprindelse i OLT behandles mindre gunstigt end importen fra AVS-staterne eller fra tredjelande. Selskabet har understreget, at præferenceimporten af sukker med oprindelse i AVS-staterne og tredjelande udgør 1,7 mio. tons. Denne import subventioneres af EUGFL med 0,8 mia. EUR om året. Dette beløb ligger langt over omkostningerne ved en potentiel subvention af eksporten af sukker med oprindelse i OLT. Sagsøgeren har endvidere lagt særlig vægt på, at OLT befinder sig øverst i hierarkiet af lande, som Den Europæiske Union har privilegerede forbindelser med. Produkter med oprindelse i OLT burde derfor ifølge selskabet have en privilegeret stilling.

170 Denne argumentation hviler på en forkert forudsætning. Produkter med oprindelse i OLT er nemlig og vil fortsætte med at være fuldstændig fritaget for told. Rådet begrænsede anvendelsen af reglen om AVS/OLT-kumulation af oprindelse, hvorved produkter, der i realiteten er AVS-produkter, gennem en ren juridisk fiktion tillægges OLT-oprindelse, til 3 000 tons for sukker.

171 Det følger af ovenstående, at anbringendet om en tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet også må forkastes.

172 Da der på baggrund af undersøgelsen af anbringenderne til støtte for påstandene om annullation ikke kan siges at være ført bevis for, at der er sket en tilsidesættelse af en retsregel, som tillægger borgerne rettigheder, må det konstateres, at påstandene om erstatning ikke kan tages til følge, uden at det er nødvendigt at undersøge de to andre nødvendige betingelser for et erstatningsansvar uden for kontraktforhold for Fællesskabet.

173 Rådet må herefter i det hele frifindes.

## Sagens omkostninger

174 I henhold til artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, bør selskabet betale sagens omkostninger, herunder omkostningerne i forbindelse med sagerne om foreløbige forholdsregler, i overensstemmelse med Rådets påstand herom.

175 I medfør af procesreglementets artikel 87, stk. 4, bærer Kommissionen, Kongeriget Spanien og Den Franske Republik, som er interveneret til støtte for Rådets påstande, deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Tredje Afdeling)

1) **Rådet for Den Europæiske Union frifindes.**

2) **Sagsøgeren bærer sine egne omkostninger og betaler Rådets omkostninger, herunder omkostningerne i forbindelse med sagerne om foreløbige forholdsregler.**

3) **Intervenienterne bærer deres egne omkostninger.**

Azizi Lenaerts Jaeger

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. december 2001.

H. Jung

Justitssekretær

M. Jaeger

Afdelingsformand